

8-синф ўқувчилари учун инглиз тили фанидан жаҳон стандартларига (CEFR – B1 даражасига ўтиш босқичи) мос келувчи очиқ дарс ишланмасини тақдим этаман.

7-синфга қараганда, 8-синфда ўқувчиларнинг мустақил фикрлаши, муаммони таҳлил қилиши ва ўз нуқтаи назарини асослаб бера олиши устувор вазифа ҳисобланади. Шу бошлаб, дарсга мунозара (debate) ва муаммоли вазиятларни ҳал қилиш (problem-solving) элементлари киритилган.

Очиқ дарс ишланмаси (Lesson Plan)

Умумий маълумотлар

- Синф:** 8-синф
- Фан:** Инглиз тили (English)
- Дарс мавзуси:** "Technology and Media: Pros and Cons" (Технология ва медиа: Фойда ва зарарлари)
- Вақт:** 45 дақиқа
- Дарс тури:** Мунозара ва кўникмаларни ривожлантириш дарси
- Методлар:** Communicative Language Teaching (CLT), Flipped Classroom элементи, "Pyramid Discussion", Танқидий фикрлаш (Critical Thinking).

Дарсинг мақсадлари (Lesson Objectives)

Дарс якунида ўқувчилар:

- Vocabulary:** Технология, ижтимоий тармоқлар ва рақамли дунёга оид камида 8 та академик сўз ва ибораларни нутқда ишлата оладилар.
- Grammar:** Ўз фикрини ифодалаш учун *First Conditional* (*Agar... бўлса*) ва *Linking words* (*However, Moreover, On the other hand*) тузилмаларидан тўғри фойдаланадилар.
- Skills:** Ижтимоий тармоқларнинг ижобий ва салбий томонларини таҳлил қилиб, инглиз тилида аргумент (далил) келтира оладилар.

Жихозлар ва материаллар

- Смарт доска ва тақдимот (слайдлар).
- "Agree" (Кўшиламман) ва "Disagree" (Кўшилмайман) белгилари.
- Мунозара учун таркатма материаллар (Role cards).

Дарсинг бориши (Lesson Procedure)

1. Иссиқлик машқи ва Қатнашиш (Warm-up: "Four Corners") | 5 дақиқа

- Ўқитувчининг фаолияти:** Синф хонасининг икки четига "AGREE" ва "DISAGREE" деб ёзилган катта қоғозларни ёпиштириб қўяди. Сўнг доскага мунозарали фикрни чиқаради:
 - "Life was better and happier before smartphones and the Internet." (Смартфон ва Интернетдан олдин ҳаёт яхшироқ ва бахтлироқ эди).

- **Ўқувчилар фаолияти:** Ўқувчилар ўз фикрларига қараб хонанинг тегишли томонига ўтадилар ва нима учун у ерда турганларини камида битта гап билан тушунтиришади.
- **Мақсад:** Ўқувчиларни тил муҳитига олиб кириш ва мавзуга нисбатан қизиқиш уйғотиш.

2. Луғат бойлигини кенгайтириш (Vocabulary Expansion) | 8 дақиқа

- **Метод:** *Contextual Learning* (Контекст орқали ўрганиш)
- **Ўқитувчининг фаолияти:** Доскада янги ва мураккаброқ сўзларни намойиш этади:
 - *Addictive* (ўрганиб қолинадиган/боғланиб қолинадиган), *Cyberbullying* (интернетдаги безорилик), *Distraction* (чалғиш), *Global connectivity* (глобал боғланиб турганлик), *Cyber security* (киберхавфсизлик).
- **Амалиёт:** Ўқувчиларга кичик матн берилади. Улар матндаги бўш жойларни контекстга қараб шу янги сўзлар билан тўлдиришлари керак (Gap-filling task).

3. Грамматика ва Фикрни боғлаш (Grammar & Linking Devices) | 7 дақиқа

- **Ўқитувчининг фаолияти:** Эссе ва мунозараларда фикрларни чиройли боғлаш учун керак бўладиган сўзларни ўргатади:
 - **Фикр кўшиш учун:** *Furthermore, Moreover* (Бундан ташқари)
 - **Қарама-қарши фикр учун:** *However, On the other hand* (Тўғри, бироқ / Бошқа томондан)
- **Формула:** Слайдда *First Conditional* эслатиб ўтилади:

\$\$\text{If + Present Simple, will + Verb}\$\$

- *Мисол:* "If you spend too much time on TikTok, you will distract from your studies."

4. Тинглаш ва Танқидий таҳлил (Listening & Critical Thinking) | 10 дақиқа

- **Вазифа:** Ўқувчиларга замонавий технологиялар ва сунъий интеллектнинг таълимга таъсири ҳақида 2 дақиқалик видео/аудио материал қўйиб берилади.
- **Топшириқ (While-listening):** Ўқувчилар жадвал тўлдиришади:

Advantages (Фойдалари)	Disadvantages (Зарарлари)
Quick access to information (Маълумотга тезкор кириш)	Cheat in exams easily (Имтиҳонда осон алдаш)

5. Асосий қисм: Синф мунозараси (Mini-Debate) | 12 дақиқа

- **Метод:** *Role-play and Collaboration*
- **Ўқитувчининг фаолияти:** Синфни икки катта гуруҳга ажратади ва уларга ролларни тақсимлайди:

- **1-гурух (Optimists):** Улар технология инсоният учун фақат фойда келтиришини исботлашлари керак.
- **2-гурух (Skeptics):** Улар технология одамларни дангаса ва ёлғиз қилиб қўяётганини ҳимоя қилишади.
- **Мунозара қондаси:** Ҳар бир гуруҳ ўз фикрини бошлашда янги ўрганилган *Linking words* ва *First Conditional* структураларидан фойдаланиши шарт.
 - *Мисол:* "Moreover, if we use online libraries, we will save a lot of time..."

6. Баҳолаш ва Рефлексия (Assessment & Exit Ticket) | 2 дақиқа

- **Exit Ticket (Чиқиш чиптаси):** Ўқувчилар синфдан чиқиб кетишдан олдин кичик қоғозга бугунги дарсдан келиб чиқиб битта хулоса ёзиб қолдиришади.
 - *Мисол:* "Technology is a good servant, but a bad master." (Технология яхши хизматкор, лекин ёмон хўжайиндир).
- **Баҳолаш:** Гуруҳларнинг аргумент келтириш маҳорати, грамматик тўғрилиқ ва сўз бойлигидан фойдаланишига қараб "Best Debater" (Энг яхши нотик) ва "Creative Team" (Ижодкор жамоа) номинациялари бўйича баҳоланади.

7. Уй вазифаси (Homework) | 1 дақиқа

- **Вазифа:** Кичик аргументатив эссе ёзиш (60-80 та сўз): *"My screen time: How can I reduce my digital dependency?"* (Менинг экран вақтим: Рақамли қарамликни қандай камайтиришим мумкин?).

□ 8-синф ўқитувчиси учун халқаро метод (Scaffolding):

Агар мунозара пайтида ўқувчилар инглиз тилида гапиришга қийналсалар, доскага қуйидаги **"Гап бошлагичлар" (Sentence starters)** ни ёзиб қўйинг. Бу уларга катта ёрдам беради:

- *In my opinion...* (Менинг фикримча...)
- *I strongly agree with... because...* (Мен ... га қатъий қўшиламан, чунки...)
- *I see your point, however...* (Сизнинг фикрингизни тушундим, бироқ...)